

Praktijk Regionaal overgangs- rolprocesrecht

Het Landelijk Uniform Rolreglement is op 1 oktober 2000 in werking getreden. Maar in diverse arrondissementen gelden tot uiterlijk 1 oktober 2002 behoorlijk uiteenlopende overgangsregelingen. Een inventarisatie.

mr. H.C. Grootveld¹
advocaat en procureur te Den Haag

Illustratie: André Klijssen

1 Oktober 2000 was in tweeërlei opzicht een bijzondere dag. Te vieren viel dat het op die datum alweer 162 jaar geleden was (en aan die viering was vanuit het gelijkcijferig artikel van boek 6 BW bezien ook niets onrechtmatig) dat ons aloude en vertrouwde Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering in werking trad. Naast zijn historische betekenis heeft deze datum ook een actuele: de inwerkingtreding van het Landelijk Uniform Rolreglement (hierna: LUR – zie ook het uitneembaar middenkatern van *Advocatenblad* 2000-17). Vanaf dit heuglijke moment weet elke procederend advocaat en – hoelang nog? – procureur zich gestreeld door het blijde vooruitzicht van uniformiteit. Ik schrijf vooruitzicht, want voorlopig is het op alle fronten – lees: arrondissementen – nog niet zover. Wij hebben nog enige tijd – tot 1 oktober 2002 – te maken met het fenomeen van ‘regionaal rolprocesrecht’, dat de tussenkomst van een procureur behalve juridisch vereist ook onontbeerlijk maakt. Dat komt doordat in de arrondissementen op verschillende wijze gebruik is gemaakt van de bevoegdheid om tijdelijk van het LUR af te wijken. Zo is er dus regionaal ‘overgangsrolprocesrecht’ ontstaan.

Basis in het LUR

Zoals het hoort bij goede regelgeving, is bij de invoering van het LUR voorzien in een overgangsregeling. Die is opgenomen in artikel 12 LUR en munt met de leden 1 en 2 uit in eenvoud: het LUR is van toepassing op zaken die na 1 oktober 2000 voor het eerst op een roldatum worden ingeschreven (lid 1) en op reeds eerder ingeschreven zaken zijn de bepalingen van het reglement eveneens van toepassing, tenzij dat zou indruisen tegen in die zaken reeds genomen beslissingen (lid 2). Als dat laatste het geval is blijft het voordien bij de desbetreffende rechtbank geldende reglement van kracht tot de

eerstvolgende proceshandeling dan wel tot de eerstvolgende roldatum.

Het derde lid geeft vervolgens aan de rechtbanken de bevoegdheid om voor een overgangsperiode van in beginsel twee jaar een afwijkende regeling vast te stellen, dus tot 1 oktober 2002. Er zijn rechtbanken die van die bevoegdheid geen gebruik hebben gemaakt en het LUR onmiddellijk en zonder overgangsregeling zijn gaan hanteren. Er zijn er ook die dat wel hebben gedaan en dat dan weer in uiteenlopende modaliteit en varianten.

Inventarisatie

Inventariseert men de huidige overgangssituatie zoals die in elk van de negentien arrondissementen voor de in artikel 12.3 LUR genoemde overgangsperiode is ‘uitgerold’, dan valt het geaccidenteerde landschap van het regionale rolprocesrecht te verdelen in een tweetal velden.

Allereerst de arrondissementen waarin geen afwijkende regeling is getroffen en waarin dus het LUR aanstands en onverkort geldt. Dat zijn er vijf: Almelo, Arnhem, Breda, Roermond en Zwolle. In die arrondissementen staan wij dus ingevolge art. 2.7 LUR meteen op zes, dan wel vier of zelfs twee weken ambtshalve peremptoir (AP).

Dan zijn er nog 14 arrondissementen waarin in het kader van de overgangsregeling wel een overgangsregime geldt. Legt men die naast elkaar, dan kan men weer drieërlei onderscheiden: Ten eerste een (termijn)versoepeling gedurende de gehele overgangsperiode (dus tot 1 oktober 2002): de arrondissementen (8) Alkmaar, Amsterdam, Groningen, Haarlem, 's-Hertogenbosch, Leeuwarden, Rotterdam en Utrecht. Maar er zijn ook arrondissementen (4) waarin de periode van gewenning tot kortere tijd is beperkt en voordien een einde neemt: in Assen op 1 april 2001, dan volgt Middelburg op 1 juli, vervolgens Zutphen op 1 oktober

¹ Mijn dank gaat uit naar al de vaste procureurs van mijn kantoor, Pels Rijcken & Droogelever Fortuijn, die mij aanstands en op eerste daartoe strekkend verzoek bekend hebben gesteld met het wel of niet vastgesteld zijn van een overgangsregeling door de arrondissementsrechtbank te hunnent. Zij hebben aldus hun verplichtingen als procureur getrouwelijk vervuld. Ik zal hen daarom niet in processuele – laat staan materiële – vrijwaring oproepen, wanneer de nauwlettende lezer dezes mij zou gaan betrappen op een onjuistheid of onvolledigheid in inventarisatie. Ik hoef dat ook niet, want ik wil voor de juistheid en volledigheid van deze inventarisatie niet instaan en kan dat overigens ook niet.

2001, terwijl ook de in Den Haag getroffen overgangsregeling voorshands tot 1 oktober 2001 is beperkt. De derde categorie hanteert een 'in tijd opgeknipt' regime, waarbij voor de – tussentijdse – omslagdatum de oude jas met een enkel verstelstuk nog ruim om de schouders valt, daarna moet worden verwisseld met een van strakker snit, om uiteindelijk per 1 oktober 2002 zonder pijn te worden vervangen door het keurslijf van het LUR. Aldus in Dordrecht (omslagdatum 1 oktober 2001) en Maastricht (belangrijke data: 1 april 2001 en 1 april 2002).

Varianten

De categorieën gaan weer gepaard met varianten. Variërend van eerste termijn niet meteen AP, maar wel de tweede (Den Haag, Dordrecht en Zutphen) of pas de derde (Alkmaar); wel of geen onderscheid tussen lopende en nieuwe zaken (zoals Rotterdam en Zutphen dat doen) tot de eenvoudige terugloopregeling van Middelburg; beginnend met 15 weken elk kwartaal drie eraf, zodat men per 1 juli 2001 keurig op orde is.

Dat maakt het beeld rijk geschakeerd. Te veel om per arrondissement en detail uit te schrijven. In plaats daarvan een overzicht waarin per arrondissement in alfabetische volgorde kort aangegeven wat de stand van (overgangs)zaken is. Raadpleeg uw procureur voor de details.

Gewenning en versnelling. Het eerste is agenda-technisch overkoombaar en het tweede een goede zaak. En wanneer dé zaak zich niet voor die versnelling leent, biedt het rolreglement alleszins ruimte om de zaak de tijd van voorbereiding te geven die hij behoeft. Toch vraag ik mij – achteraf beschouwd en zeker bij nadere beschouwing van het rolprocesrechtelijk landschap op dit moment – af, of het geen aanbeveling had verdiend om het daarheen te leiden dat ook het overgangsrechtelijk rolprocesrecht van eenzelfde uniformiteit doordrenkt was geweest, zoals het LUR voorstaat, beoogt en – op termijn – bewerkstelligt.

De procureur blijft voorlopig de onmisbare gids op een dansvloer waarop de processuele pasjes een zeker 'rock and roll'-karakter niet kan worden ontzegd. En dan komt het er op aan dat de procureur ook in die dans met zijn correspondent zijn verplichtingen 'getrouwelijk' blijft vervullen.

Arrondissement Overgangsregime

1. Alkmaar   Ambtshalve handhaving termijnen nadat zaak tweemaal zes weken is aangehouden; dus na 18 weken AP
2. Almelo   Geen overgangsregeling
3. Amsterdam   Geen ambtshalve peremptoirestellingen tot het eerste inhoudelijke tussenvonnis is gewezen
4. Arnhem   Geen overgangsregeling
5. Assen   *Tot 1 april 2001:* geen ambtshalve handhaving termijnen voor antwoord; re- en dupliek en memories in appèl
6. Breda   Geen overgangsregeling
7. Dordrecht   *Tot 1 oktober 2001:* oude rolreglement van toepassing met betrekking tot termijn van conclusies en akten die aan eerste inhoudelijk vonnis voorafgaan. Voor het overige LUR van toepassing; *van 1 oktober 2001 tot 1 oktober 2002:* tot aan het eerste inhoudelijk vonnis: voor conclusies 6 weken gewoon – 6 weken AP; voor akten: 2 weken gewoon – 2 weken AP
8. Den Haag   *Voorshands tot 1 oktober 2001:* conclusies en akten voorafgaand aan inhoudelijk tussenvonnis: 6 weken gewoon – 6 weken AP, waarbij tweede termijn wordt aangemerkt als vergund op eerste eenstemmig verzoek; termijnen voor alle overige proceshandelingen wel peremptoir
9. Groningen   Tot aan eerste inhoudelijk tussenvonnis – vooralsnog – geen ambtshalve handhaving termijnen, maar handhaving termijnen eigen reglement
10. Haarlem   Geen ambtshalve handhaving termijnen voor antwoord, re- en dupliek
11. 's-Hertogenbosch   Geen ambtshalve handhaving termijnen in zaken waarin na 1 oktober 2000 nog geen tussenvonnis. Na tussenvonnis geldt LUR onverkort; uitzondering: bij peremptoir is uitstel mogelijk volgens oude rolbeleid
12. Leeuwarden   Tot aan eerste inhoudelijk tussenvonnis geen ambtshalve handhaving termijnen voor antwoord, re- en dupliek; wel om uitstel vragen ook al staat men niet peremptoir
13. Maastricht   *Tot 1 april 2001:* voor re- en dupliek 12 weken AP, daarna 6
Tot 1 april 2002: voor conclusie van antwoord: 12 weken AP, daarna 6;
14. Middelburg   Gebruikelijke uitsteltermijnen worden per kwartaal teruggebracht met 3 weken. Vanaf 1 januari 2001 12 weken; per 1 april 2001 9 weken; per 1 juli 2001 6 weken
15. Roermond   Geen overgangsregeling
16. Rotterdam   *In zaken aangebracht voor 1 oktober 2000:* oud rolreglement van toepassing totdat tussenvonnis is gewezen; daarna LUR; voor ná 1 oktober 2000 aangebrachte zaken geldt LUR onverkort
17. Utrecht   Uitsluitend termijnen voor antwoord, re- en dupliek (6 weken) worden nog niet ambtshalve gehandhaafd; alle andere termijnen wel
18. Zutphen   *Tot 1 oktober 2001:* in zaken aangebracht vóór 1 oktober 2000: conclusies voor inhoudelijk tussenvonnis: 6 weken gewoon – 6 weken AP; zaken aangebracht ná 1 oktober 2000: LUR onverkort van toepassing
19. Zwolle   Geen overgangsregeling